

دانشگاه امام صادق (ع)
دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد
پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

نقش حکومت در اقتصاد اسلامی با تکیه بر برنامه ریزی اقتصادی

نویسنده: مجید درویش

استاد راهنما: محمدعلی گرامی

استاد مشاور: قربانعلی دری نجف آبادی، محمد اعرابی

سال تحصیلی: تیر 1370

توصیفگر: 179 ص. شماره بازیابی 44 الف .

اقتصاد اسلامی / سیاست اقتصادی / حکومت اسلامی

چکیده:

هدف از این پژوهش، بررسی نقش حکومت در اقتصاد اسلامی از زاویه برنامه ریزی اقتصادی است. روش تحقیق در این رساله روش کتابخانه ای است و مباحث تحقیق در چهار فصل تنظیم شده است : فصل اول ، به مفهوم نظری برنامه ریزی در نظام اقتصاد اسلامی می پردازد. فصل دوم ، اختصاص به برنامه ریزی در نظام اقتصاد اسلامی از نظر عملی دارد . فصل سوم ، مهمترین اهداف کلی برنامه ریزی در نظام اقتصاد اسلامی را بیان می کند. نهایتاً فصل چهارم ، حدود اختیارات و دخالت حکومت اسلامی برای تحقق اهداف برنامه ریزی را مورد بررسی قرار می دهد . بر اساس نتایج حاصل از تحقیق ، هم فرد و هم جامعه بایستی از برنامه ریزی برخوردار باشند ، اما برای فرد ، خود او مسوول

برنامه ریزی اقتصادی و رشد جامعه اسلامی است. در برنامه ریزی اقتصاد اسلامی ، علاوه بر اهداف متغیر تابع زمان ،اهداف ثابتی وجود دارد که همواره مطلوب اقتصاد اسلامی می باشند. مهمترین اهداف کلی در برنامه ریزی در نظام اقتصاد اسلامی عبارتند از : حاکمیت سیاسی اسلام ، تحکیم ارزشهای معنوی و اخلاقی، تأمین استقلال اقتصادی ، بر پایی عدالت اجتماعی ، رشد و توسعه و نهایتاً رفاه عمومی .

در رابطه با محدوده دخالت حکومت در امور اقتصادی جامعه از یک طرف و قبول آزادی اقتصادی برای افراد از طرف دیگر ،لازم به ذکر است که به طور کلی ، افراد در امور اقتصادی خصوصی و شخصی خود آزادی عمل دارند ، مگر ضرورت دخالت حکومت را ایجاب نماید که مواضع آن در فقه مشخص است. اما حکومت نیز در امور عامی که به منافع عموم افراد جامعه مربوط می گردد ، دخالت و نظارت می نماید که با استفاده از نصوص وارده در این زمینه به مواردی از دخالت معصوم (به عنوان حاکم اسلامی) در امور اقتصادی در این تحقیق اشاره شده است. در رابطه با احکام حکومتی می توان گفت ، علاوه بر اینکه حکومت اسلامی مسوول اجرای احکام ثابت اقتصادی اسلام است ، مسوولیت مهمی در وضع و اجرای قوانین ومقررات منطبق با شرایط و مقتضیات زمان دارد. اختیارات و عمل حکومت اسلامی در این ارتباط ، نقش مهمی در برنامه ریزی اقتصادی دارا می باشد.